

Συλλογή της Νομολογίας

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 12ης Φεβρουαρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Επείγουσα προδικαστική διαδικασία – Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Οδηγία (ΕΕ) 2016/343 – Άρθρο 4 – Δημόσιες αναφορές στην ενοχή προσώπου – Απόφαση περί προσωρινής κρατήσεως – Μέσα ένδικης προστασίας – Διαδικασία ελέγχου της νομιμότητας της αποφάσεως αυτής – Σεβασμός του τεκμηρίου αθωότητας – Άρθρο 267 ΣΛΕΕ – Άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Δικαίωμα ακροάσεως εντός εύλογης προθεσμίας – Εθνική ρύθμιση η οποία περιστέλλει τη δυνατότητα των εθνικών δικαστηρίων να υποβάλλουν αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο ή τα υποχρεώνει να αποφαινόμενοι χωρίς να αναμένουν την απάντηση στην αίτηση αυτή – Πειθαρχικές κυρώσεις σε περίπτωση μη τηρήσεως της ρυθμίσεως αυτής»

Στην υπόθεση C-8/19 PPU,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το *Spetsializiran nakazatelen sad* (ειδικό ποινικό δικαστήριο, Βουλγαρία) με απόφαση της 27ης Δεκεμβρίου 2018, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Ιανουαρίου 2019, στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας κατά

RH,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, C. Toader (εισηγήτρια), A. Rosas, L. Bay Larsen και M. Safjan, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την από 27 Δεκεμβρίου 2018 αίτηση του αιτούντος δικαστηρίου, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Ιανουαρίου 2019, να εξετασθεί η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως κατά την επείγουσα διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 107 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου,

έχοντας υπόψη την από 16 Ιανουαρίου 2019 απόφαση του πρώτου τμήματος να κάνει δεκτή την αίτηση αυτή,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η βουλγαρική.

Διάταξη

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, του άρθρου 47, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) και του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας (ΕΕ) 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας (ΕΕ 2016, L 65, σ. 1), σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη της 16.
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας κατά του RH σχετικά με τη συνέχιση της προσωρινής κρατήσεώς του.

Το νομικό πλαίσιο

Η ΕΣΔΑ

- 3 Υπό τον τίτλο «Το δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια», το άρθρο 5 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), ορίζει ότι:

«1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν και την ασφάλειαν. Ουδείς επιτρέπεται να στερηθή της ελευθερίας του ειμή εις τας ακόλουθους περιπτώσεις και συμφώνως προς την νόμιμον διαδικασίαν:

[...]

γ) εάν συνελήφθη και κρατήται όπως οδηγηθή ενώπιον της αρμοδίας δικαστικής αρχής εις την περίπτωσιν ευλόγου υπονοίας ότι διέπραξεν αδίκημα, ή υπάρχουν λογικά δεδομένα προς παραδοχήν της ανάγκης όπως ούτος εμποδισθή από του να διαπράξῃ αδίκημα ή δραπετεύσῃ μετά την διάπραξιν τούτου,

[...]

4. Παν πρόσωπον στερούμενον της ελευθερίας του συνεπεία συλλήψεως ή κρατήσεως έχει δικαίωμα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, ίνα τούτο αποφασίση εντός βραχείας προθεσμίας επί του νομίμου της κρατήσεώς του και διατάξῃ την απόλυσίν του εν περιπτώσει παρανόμου κρατήσεως.

[...]»

- 4 Το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ, με τίτλο «Δικαίωμα στη χρηστή απονομή δικαιοσύνης», ορίζει στην παράγραφο του 1:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθῇ δίκαιως, δημοσίᾳ και εντός λογικῆς προθεσμίας υπό ανεξαρτήτου και αμερολήπτου δικαστηρίου, νομίμως λειτουργούντος, το οποίον θα αποφασίση είτε επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως, είτε επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως. [...]»

Το δίκαιο της Ένωσης

- 5 Η αιτιολογική σκέψη 16 της οδηγίας 2016/343 έχει ως εξής:

«Το τεκμήριο αθωότητας παραβιάζεται σε περίπτωση που δημόσιες δηλώσεις δημόσιων αρχών ή δικαστικές αποφάσεις, με εξαίρεση τις αποφάσεις περί ενοχής, αναφέρονται στον ύποπτο ή στον κατηγορούμενο ως να είναι ένοχος κατά το χρονικό διάστημα που το πρόσωπο αυτό δεν έχει αποδειχτεί ένοχο κατά τον νόμο. Οι εν λόγω δηλώσεις και δικαστικές αποφάσεις δεν θα πρέπει να δημιουργούν την αίσθηση ότι το πρόσωπο αυτό είναι ένοχο. Η διάταξη αυτή δεν θα πρέπει να θίγει τις πράξεις της εισαγγελικής αρχής που αποσκοπούν να αποδείξουν την ενοχή του υπόπτου ή του κατηγορουμένου, όπως η απαγγελία κατηγορίας, ούτε να θίγει τις δικαστικές αποφάσεις ως αποτέλεσμα των οποίων μια καταδικαστική απόφαση που είχε ανασταλεί τίθεται σε εφαρμογή, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα δικαιώματα της υπεράσπισης. Δεν θα πρέπει να θίγει επίσης τις προκαταρκτικές αποφάσεις δικονομικής φύσης, που λαμβάνονται από δικαστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές και βασίζονται σε υπόνοιες ή ενοχοποιητικά στοιχεία, όπως αποφάσεις προφυλάκισης, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω αποφάσεις δεν αναφέρονται στον ύποπτο ή στον κατηγορούμενο ως να είναι ένοχος. Προτού λάβει προκαταρκτική απόφαση, η αρμόδια αρχή ενδεχομένως να οφείλει να διαπιστώσει πρώτα ότι υφίστανται επαρκή ενοχοποιητικά στοιχεία σε σχέση με τον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο τα οποία να δικαιολογούν τη σχετική απόφαση, η οποία μπορεί και να περιέχει αναφορά στα εν λόγω στοιχεία.»

- 6 Το άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας, με τίτλο «Δημόσιες αναφορές στην ενοχή προσώπου», ορίζει, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι, όσο δεν έχει αποδειχτεί η ενοχή υπόπτου ή κατηγορουμένου σύμφωνα με τον νόμο, στις δημόσιες δηλώσεις δημόσιων αρχών καθώς και στις δικαστικές αποφάσεις, με εξαίρεση τις αποφάσεις περί της ενοχής, το εν λόγω πρόσωπο δεν αναφέρεται ως ένοχο. Η ανωτέρω διάταξη δεν θίγει τις πράξεις της εισαγγελικής αρχής που αποσκοπούν να αποδείξουν την ενοχή του υπόπτου ή του κατηγορουμένου και δεν θίγει επίσης τις προκαταρκτικές αποφάσεις δικονομικής φύσης που λαμβάνονται από δικαστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές και βασίζονται σε υπόνοιες ή ενοχοποιητικά στοιχεία.»

- 7 Κατά το άρθρο 6 της ίδιας οδηγίας, με τίτλο «Βάρος της απόδειξης»:

«1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εισαγγελική αρχή φέρει το βάρος της απόδειξης της ενοχής των υπόπτων και των κατηγορουμένων. Τούτο ισχύει με την επιφύλαξη οποιασδήποτε υποχρέωσης του δικαστή ή του αρμόδιου δικαστηρίου να αναζητούν τόσο ενοχοποιητικά όσο και απαλλακτικά στοιχεία και του δικαιώματος της υπεράσπισης να προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οποιαδήποτε αμφιβολία περί της ενοχής είναι προς όφελος του υπόπτου ή του κατηγορουμένου, μεταξύ άλλων και όταν το δικάζον δικαστήριο διατυπώνει εκτίμηση σχετικά με το εάν το συγκεκριμένο πρόσωπο θα πρέπει να αθωωθεί.»

Το βουλγαρικό δίκαιο

- 8 Κατά το άρθρο 22 του Nakazatelno protsesualen kodeks (κώδικα ποινικής δικονομίας, στο εξής: NPK), κάθε ποινική υπόθεση πρέπει να εξετάζεται και να δικάζεται εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, ιδίως όταν ο κατηγορούμενος κρατείται.
- 9 Συμφώνως προς το άρθρο 56, παράγραφος 1, και το άρθρο 63, παράγραφος 1, του NPK, το μέτρο της προσωρινής κρατήσεως μπορεί να επιβάλλεται και να παρατείνεται όταν υπάρχουν «εύλογες υπόνοιες» ότι ο κατηγορούμενος έχει τελέσει αξιόποινη πράξη.

- 10 Βάσει του άρθρου 65, παράγραφος 4, του ΝΡΚ, όταν ο κατηγορούμενος αμφισβητεί ενώπιον δικαστηρίου ότι συντρέχουν όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις για την παράταση της προσωρινής κρατήσεώς του, καθώς και ότι εξακολουθούν να υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι έχει τελέσει την εν λόγω αξιόποινη πράξη, το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να απαντήσει στα επιχειρήματά του και να εκτιμήσει εάν οι υπόνοιες αυτές εξακολουθούν να υφίστανται ή όχι.
- 11 Κατά το άρθρο 489, παράγραφος 2, του ΝΡΚ, σε περίπτωση προδικαστικής παραπομπής, μολονότι η διαδικασία ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου αναστέλλεται, οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν μεταρρύθμιση του μέτρου της προσωρινής κρατήσεως και το δικαστήριο οφείλει να αποφανθεί επί του αιτήματος αυτού με απόφαση επί της ουσίας.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 12 Ο RH είναι ύποπτος για συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση συσταθείσα για τη διάπραξη δολοφονιών, έγκλημα που τιμωρείται από το άρθρο 321, παράγραφος 3, του Nakazatelen kodeks (ποινικού κώδικα), σε συνδυασμό με το άρθρο 321, παράγραφος 2, του κώδικα αυτού. Το αδίκημα αυτό τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή από 3 έως 10 έτη.
- 13 Στις 22 Οκτωβρίου 2018, ελήφθη εις βάρος του RH το μέτρο της προσωρινής κρατήσεως, δεδομένου ότι το πρωτοβάθμιο και το δευτεροβάθμιο δικαστήριο έκριναν ότι υπήρχαν εύλογες υπόνοιες ότι είχε τελέσει την προσαπτόμενη σε αυτόν αξιόποινη πράξη.
- 14 Στις 20 Δεκεμβρίου 2018, ο δικηγόρος του RH υπέβαλε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου αίτηση αποφυλάκισεως του πελάτη του αμφισβητώντας, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 56, παράγραφος 1, και του άρθρου 63, παράγραφος 1, του ΝΡΚ, την ύπαρξη εύλογων υπονοιών περί της συμμετοχής του στην εν λόγω αξιόποινη πράξη.
- 15 Όσον αφορά τη νομιμότητα της αποφάσεως περί προσωρινής κρατήσεως, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το ζήτημα της αποφυλάκισεως του RH εξαρτάται μόνον από την ύπαρξη εύλογων υπονοιών ότι είναι ο δράστης της εν λόγω αξιόποινης πράξεως.
- 16 Προκειμένου να αποφανθεί επί του σημείου αυτού, το αιτούν δικαστήριο εκφράζει διττή επιφύλαξη. Αφενός, κατά την εξέταση του ζητήματος της υπάρξεως εύλογων υπονοιών βάσει των οποίων μπορεί να υποτεθεί ότι διέπραξε την εν λόγω αξιόποινη πράξη, αναφέρει ότι αντιμετωπίζει σημαντικές δυσκολίες όσον αφορά τη διατύπωση που πρέπει να χρησιμοποιήσει στην απόφασή του ώστε να μην εμφανίσει τον RH ως ένοχο και, συγχρόνως, να απαντήσει στις αντιρρήσεις που προέβαλε ο συνήγορός του.
- 17 Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από την πλέον πρόσφατη εθνική νομολογία, στο πλαίσιο της εξετάσεως της νομιμότητας της αποφάσεως περί προσωρινής κρατήσεως και προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον υφίστανται εύλογες υπόνοιες ότι ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος έχει τελέσει τις προσαπτόμενες σε αυτόν πράξεις, πρέπει να γίνεται μια «εκ πρώτης όψεως» εκτίμηση περί του ότι αποδεικνύεται η κατηγορία.
- 18 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο εκθέτει ότι η ερμηνεία της εν λόγω εθνικής ρυθμίσεως σχετικά με την απόφαση περί προσωρινής κρατήσεως έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2018, Milev (C-310/18 PPU, EU:C:2018:732). Στην υπόθεση εκείνη, μετά την προδικαστική παραπομπή και την αναστολή της διαδικασίας, ο κατηγορούμενος ζήτησε δύο φορές την επανεξέταση της νομιμότητας της κρατήσεώς του για τους ίδιους λόγους με τους προβληθέντες στο πλαίσιο της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως.

- 19 Αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, υποβάλλοντας την παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως και αναστέλλοντας τη διαδικασία επί της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί, συμμορφώνεται προς το δίκαιο της Ένωσης, περιλαμβανομένης της υποχρεώσεως να αποφανθεί εντός ευλόγου χρόνου. Συγκεκριμένα, μολονότι το άρθρο 489, παράγραφος 2, του ΝΡΚ δεν προβλέπει ρητώς ότι το δικαστήριο αυτό πρέπει να αποφανθεί επί αιτήσεως μεταρρυθμίσεως της αποφάσεως περί προσωρινής κρατήσεως, η νέα νομολογία ερμηνεύει την εν λόγω διάταξη υπό την έννοια ότι η προδικαστική παραπομπή είναι αδύνατη.
- 20 Κατά το αιτούν δικαστήριο, το δικαστήριο που είχε επιληφθεί της διαφοράς στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2018, E. Milev (C-310/18 PPU, EU:C:2018:732), είχε προβεί στην προδικαστική παραπομπή και είχε αναστείλει τη διαδικασία παρά τις δεσμευτικές οδηγίες του ανωτέρου οργάνου, πράγμα που οδήγησε στην κίνηση πειθαρχικής διαδικασίας ενώπιον του Visshia sadeben savet (Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, Βουλγαρία) λόγω παραβάσεως της υποχρεώσεώς του να αποφανθεί εντός ευλόγου χρόνου.
- 21 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Spetsializiran nakazatelen sad (ειδικό ποινικό δικαστήριο, Βουλγαρία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Είναι σύμφωνη με το άρθρο 267 ΣΛΕΕ και το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη μια ερμηνεία του εθνικού δικαίου, ήτοι του άρθρου 489, παράγραφος 2, του ΝΡΚ, το οποίο υποχρεώνει το αιτούν δικαστήριο να αποφανθεί άμεσα επί της νομιμότητας προσωρινής κρατήσεως στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας αντί να αναμείνει την απάντηση του Δικαστηρίου, μολονότι το δικαστήριο αυτό έχει υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως σχετικά με τη νομιμότητα της κρατήσεως αυτής;

Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

- 2) α) Λαμβανομένης υπόψη της τελευταίας περιόδου της αιτιολογικής σκέψεως 16 της οδηγίας 2016/343, πρέπει ο εθνικός δικαστής να ερμηνεύσει το εθνικό του δίκαιο υπό την έννοια ότι, πριν από την έκδοση αποφάσεως για την παράταση της προσωρινής κρατήσεως, οφείλει να “διαπιστώσει [...] ότι υφίστανται επαρκή ενοχοποιητικά στοιχεία [...] τα οποία να δικαιολογούν τη σχετική απόφαση”;
- β) Όταν ο συνήγορος του κατηγορουμένου αμφισβητεί, με σοβαρά επιχειρήματα, ακριβώς την ύπαρξη “επαρκών ενοχοποιητικών στοιχείων”, στο πλαίσιο του δικαστικού ελέγχου της παρατάσεως της προσωρινής κρατήσεως, ο εθνικός δικαστής υποχρεούται να απαντήσει, σύμφωνα με την απαίτηση της πραγματικής προσφυγής που επιβάλλεται από το άρθρο 47, πρώτο εδάφιο, του Χάρτη;
- γ) Παραβαίνει το εθνικό δικαστήριο το άρθρο 4 [της οδηγίας 2016/343], σε συνδυασμό με το άρθρο 3 [αυτής], όπως έχει ερμηνευθεί με την απόφαση [της 19ης Σεπτεμβρίου 2018, Milev (C-310/18 PPU, EU:C:2018:732)], όταν αιτιολογεί την απόφασή του για παράταση της προσωρινής κρατήσεως σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου επί του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της ΕΣΔΑ, και ορθώς διαπιστώνει την ύπαρξη αποδείξεων προς στήριξη της κατηγορίας οι οποίες, από τη φύση τους, μπορούν “να πείσουν έναν ουδέτερο και αντικειμενικό παρατηρητή ότι το εν λόγω πρόσωπο μπορεί να έχει τελέσει το αδίκημα”, καθώς και επί του άρθρου 5, παράγραφος 4, της ΕΣΔΑ, τούτο δε, μεταξύ άλλων, αποφαινόμενο πραγματικά και ουσιαστικά επί των αντιρρήσεων του συνηγόρου του κατηγορουμένου σχετικά με τη νομιμότητα της προσωρινής κρατήσεως;»

Επί της επείγουσας προδικαστικής διαδικασίας

- 22 Το αιτούν δικαστήριο ζήτησε να εξετασθεί η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως κατά την επείγουσα προδικαστική διαδικασία του άρθρου 107 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.
- 23 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η εν λόγω αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία της οδηγίας 2016/343, η οποία εμπίπτει στον τίτλο V του τρίτου μέρους της Συνθήκης ΛΕΕ, σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Κατά συνέπεια, μπορεί να εκδικασθεί με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 23α του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο άρθρο 107 του Κανονισμού του Διαδικασίας.
- 24 Όσον αφορά το κριτήριο σχετικά με το επείγον, πρέπει, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος στην υπόθεση της κύριας δίκης στερείται επί του παρόντος την ελευθερία του και ότι η συνέχιση της κρατήσεώς του εξαρτάται από την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης [απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2018, ΙΚ (Εκτέλεση παρεπόμενης ποινής), C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, σκέψη 30 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 25 Όπως επισημάνθηκε στις σκέψεις 12 έως 14 της παρούσας διατάξεως, στη διαφορά της κύριας δίκης υπάρχουν υπόνοιες ότι ο RH συμμετείχε σε εγκληματική οργάνωση συσταθείσα για τη διάπραξη δολοφονιών και ελήφθη κατ' αυτού απόφαση προσωρινής κρατήσεως στις 22 Οκτωβρίου 2018. Στις 20 Δεκεμβρίου 2018, ο δικηγόρος του RH υπέβαλε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου αίτηση αποφυλάκισεως του πελάτη του αμφισβητώντας την ύπαρξη «εύλογων υπονοιών» για τη συμμετοχή του στην εν λόγω αξιόποινη πράξη.
- 26 Επομένως, η συνέχιση της προσωρινής κρατήσεως του RH εξαρτάται από την απόφαση του Δικαστηρίου, στον βαθμό που η απάντησή του στα υποβληθέντα από το αιτούν δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα θα μπορούσε να επηρεάσει άμεσα την τύχη της προσωρινής κρατήσεώς του.
- 27 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το πρώτο τμήμα του Δικαστηρίου αποφάσισε, στις 16 Ιανουαρίου 2019, κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή και αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να δεχθεί το αίτημα του αιτούντος δικαστηρίου να εξετάσει την υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 28 Δυνάμει του άρθρου 99 του Κανονισμού του Διαδικασίας, όταν η απάντηση σε ερώτημα μπορεί να συναχθεί σαφώς από τη νομολογία ή όταν δεν υπάρχει καμία εύλογη αμφιβολία ως προς την απάντηση που προσήκει στο υποβληθέν με αίτηση προδικαστικής αποφάσεως ερώτημα, το Δικαστήριο, κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή και αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, μπορεί οποτεδήποτε να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη.
- 29 Στο πλαίσιο της υπό κρίση προδικαστικής παραπομπής, επιβάλλεται η εφαρμογή της ως άνω διατάξεως.

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 30 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 267 ΣΛΕΕ και το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση, όπως αυτή ερμηνεύεται από τη νομολογία, που έχει ως συνέπεια να υποχρεούται το εθνικό δικαστήριο να αποφανθεί επί της νομιμότητας αποφάσεως περί προσωρινής κρατήσεως, χωρίς να έχει τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο ή να αναμείνει την απάντησή του.

- 31 Συγκεκριμένα, κατά το αιτούν δικαστήριο, η ρύθμιση αυτή έχει ως σκοπό να μην προσβάλλεται το δικαίωμα του υπόπτου ή του κατηγορουμένου στην εντός εύλογου χρόνου εξέταση της αιτήσεώς του περί ελέγχου της νομιμότητας της αποφάσεως αυτής που διατάσσει την προσωρινή κράτηση, και, σε περίπτωση παραβάσεως της ρυθμίσεως αυτής, τα μέλη του εν λόγω δικαστηρίου κινδυνεύουν να υποστούν πειθαρχικές κυρώσεις.
- 32 Πρώτον, πρέπει να τονιστεί ότι το δικαίωμα των κατηγορουμένων να δικαστεί η υπόθεσή τους εντός εύλογου χρόνου είναι κατοχυρωμένο στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ καθώς και στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη όσον αφορά την ένδικη διαδικασία. Στο ποινικό δίκαιο, το δικαίωμα αυτό πρέπει να τυγχάνει σεβασμού όχι μόνο στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας αλλά και στο προκαταρκτικό στάδιο, από τη στιγμή που ένα πρόσωπο κατηγορείται για τη διάπραξη αδικήματος (πρβλ. απόφαση της 5ης Ιουνίου 2018, Kolev κ.λπ., C-612/15, EU:C:2018:392, σκέψεις 70 και 71 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 33 Σε αυτό το πλαίσιο, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 267, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, εφόσον ένα προδικαστικό ερώτημα ανακύπτει σε εκκρεμή υπόθεση ενώπιον εθνικού δικαστηρίου κράτους μέλους η οποία αφορά πρόσωπο υπό κράτηση, το Δικαστήριο αποφαινεται το συντομότερο δυνατόν.
- 34 Στο πλαίσιο αυτό, η επείγουσα προδικαστική διαδικασία, θεσπισθείσα με το άρθρο 23α του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελεί έναν από τους τρόπους για τη διασφάλιση του δικαιώματος κάθε προσώπου να δικαστεί η υπόθεσή του εντός εύλογου χρόνου.
- 35 Συνεπώς, διαδικασίες όπως αυτές που προβλέπει το άρθρο 23α του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποβλέπουν ακριβώς στον σεβασμό του δικαιώματος αυτού που κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη.
- 36 Δεύτερον, όσον αφορά τη δυνατότητα υποβολής αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως ή αναμονής της απαντήσεως του Δικαστηρίου, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 267 ΣΛΕΕ προβλέπει, μεταξύ άλλων, στο δεύτερο εδάφιο του, ότι δικαστήριο κράτους μέλους δύναται να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα, αν κρίνει ότι η απόφαση επί του ζητήματος αυτού είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του αποφάσεως.
- 37 Η προδικαστική παραπομπή βασίζεται σε διάλογο μεταξύ δικαστών, του οποίου η έναρξη εξαρτάται εξ ολοκλήρου από την εκτίμηση του εθνικού δικαστηρίου ως προς τη λυσιτέλεια και την αναγκαιότητα της εν λόγω παραπομπής (αποφάσεις της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Cartesio, C-210/06, EU:C:2008:723, σκέψη 91 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, καθώς και της 1ης Φεβρουαρίου 2017, L. Tolley, C-430/15, EU:C:2017:74, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 38 Κατά συνέπεια, τα εθνικά δικαστήρια έχουν ευρύτατη ευχέρεια να απευθύνονται στο Δικαστήριο, όταν θεωρούν ότι η υπόθεση που εκκρεμεί ενώπιόν τους θέτει ζητήματα ερμηνείας ή εκτιμήσεως του κύρους διατάξεων του δικαίου της Ένωσης επί των οποίων πρέπει να αποφασίσουν (πρβλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2010, Melki και Abdeli, C-188/10 και C-189/10, EU:C:2010:363, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 39 Ειδικότερα, τα εθνικά δικαστήρια είναι ελεύθερα να ασκούν την ευχέρεια αυτή σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας κρίνουν σκόπιμο. Πράγματι, η επιλογή του πλέον κατάλληλου χρόνου προκειμένου να ζητηθεί η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητά τους (απόφαση της 5ης Ιουλίου 2016, Ognyanov, C-614/14, EU:C:2016:514, σκέψη 17 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 40 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι η αρμοδιότητα την οποία το άρθρο 267 ΣΛΕΕ απονέμει σε κάθε εθνικό δικαστήριο να υποβάλλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως ενώπιον του Δικαστηρίου δεν μπορεί να υπονομευθεί από την εφαρμογή κανόνων του εθνικού δικαίου οι οποίοι επιτρέπουν στο κατ' έφεση δικάζον δικαστήριο να μεταρρυθμίσει την απόφαση η οποία διατάσσει την προδικαστική

παραπομπή ενώπιον του Δικαστηρίου, να καταργήσει την παραπομπή αυτή και να διατάξει το δικαστήριο που εξέδωσε την εν λόγω απόφαση να επαναλάβει την ανασταλείσα διαδικασία εσωτερικού δικαίου (πρβλ. απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Cartesio*, C-210/06, EU:C:2008:723, σκέψεις 95 και 98).

- 41 Όσον αφορά το ζήτημα αν το αιτούν δικαστήριο πρέπει να αναμείνει την απάντηση του Δικαστηρίου επί της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως ή αν έχει τη δυνατότητα, υπό περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, να αποφανθεί επί της αιτήσεως αποφυλακίσεως που υποβάλλεται κατά τη διάρκεια της εξετάσεως από το Δικαστήριο της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, πρέπει εκ προοιμίου να διευκρινισθεί ότι τίποτα δεν εμποδίζει το αιτούν δικαστήριο να διατάξει την αποφυλάκιση του υπόπτου ή του κατηγορουμένου, μεταξύ άλλων, αν τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει στη διάθεσή του συνηγούνται υπέρ αυτού.
- 42 Εξάλλου, πρέπει να ληφθεί υπόψη το άρθρο 100, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας που ορίζει ότι το αιτούν δικαστήριο διατηρεί τη δυνατότητα να αποσύρει το προδικαστικό του ερώτημα ενόσω δεν έχει γνωστοποιηθεί στους διαδίκους η ημερομηνία δημοσιεύσεως της αποφάσεως.
- 43 Στο ίδιο πνεύμα, κατά πάγια νομολογία, το εθνικό δικαστήριο στην κρίση του οποίου έχει υποβληθεί διαφορά διεπόμενη από το δίκαιο της Ένωσης πρέπει να μπορεί να διατάσσει προσωρινά μέτρα, προκειμένου να διασφαλίζεται η πλήρης αποτελεσματικότητα της εκδοθησομένης δικαστικής αποφάσεως σχετικά με την ύπαρξη των δικαιωμάτων των οποίων γίνεται επίκληση βάσει του δικαίου της Ένωσης. Πράγματι, η πρακτική αποτελεσματικότητα του συστήματος που καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ θα υπονομευόταν εάν το εθνικό δικαστήριο, το οποίο αναστέλλει την ενώπιόν του διαδικασία έως ότου το Δικαστήριο απαντήσει στο προδικαστικό του ερώτημα, δεν μπορούσε να διατάξει προσωρινά μέτρα ισχύοντα μέχρι την έκδοση της αποφάσεως την οποία θα λάβει κατόπιν της απαντήσεως του Δικαστηρίου (πρβλ. απόφαση της 19ης Ιουνίου 1990, *Factortame* κ.λπ., C-213/89, EU:C:1990:257, σκέψεις 21 και 22).
- 44 Από την πλευρά του, το Δικαστήριο μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να εξετάσει αν οι προϋποθέσεις της αρμοδιότητάς του εξακολουθούν να πληρούνται, όπως προκύπτει από το άρθρο 100, παράγραφος 2, του Κανονισμού του Διαδικασίας.
- 45 Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, τόσο από το περιεχόμενο όσο και από την οικονομία του άρθρου 267 ΣΛΕΕ προκύπτει ότι η προδικαστική διαδικασία προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, ότι εκκρεμεί πράγματι διαφορά ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, στο πλαίσιο της οποίας αυτά καλούνται να εκδώσουν απόφαση που θα λαμβάνει υπόψη την προδικαστική απόφαση (διάταξη της 5ης Ιουνίου 2014, *Antonio Gramsci Shipping* κ.λπ., C-350/13, EU:C:2014:1516, σκέψη 10 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 46 Τρίτον, όσον αφορά τον κίνδυνο επιβολής πειθαρχικών κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμορφώσεως προς τις δεσμευτικές οδηγίες του ανωτέρου οργάνου, κίνδυνο στον οποίον αναφέρεται το αιτούν δικαστήριο, και όσον αφορά την ανεξαρτησία του αιτούντος δικαστηρίου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η ανεξαρτησία αυτή είναι ουσιώδης για την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος δικαστικής συνεργασίας που αντιπροσωπεύει ο μηχανισμός της προδικαστικής παραπομπής ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 267 ΣΛΕΕ, καθόσον ο μηχανισμός αυτός μπορεί να ενεργοποιηθεί μόνον από μια αρχή, επιφορτισμένη με την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, η οποία ανταποκρίνεται, μεταξύ άλλων, σε αυτό το κριτήριο ανεξαρτησίας [απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, *Minister for Justice and Equality* (Ελλείψεις του δικαστικού συστήματος), γνωστή ως «LM», C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 47 Συναφώς, όπως ακριβώς και η ισοβιότητα των μελών ενός τέτοιου οργάνου ή η καταβολή στα μέλη αυτά αποδοχών των οποίων το επίπεδο τελεί σε αναλογία με τη σπουδαιότητα των καθηκόντων που ασκούν, η προϋπόθεση περί ανεξαρτησίας συνεπάγεται επίσης ότι το πειθαρχικό καθεστώς εκείνων στους οποίους έχει ανατεθεί δικαιοδοτικό έργο πρέπει να περιβάλλεται τις αναγκαίες εγγυήσεις, ώστε

να αποφεύγεται κάθε ενδεχόμενο χρήσεως αυτού του καθεστώτος ως συστήματος πολιτικού ελέγχου του περιεχομένου των δικαστικών αποφάσεων [πρβλ. απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Ελλείψεις του δικαστικού συστήματος), γνωστή ως «LM» C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, σκέψεις 64 και 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία]. Αποτελεί εγγύηση σύμφυτη με την ανεξαρτησία των δικαστών το να μην υπόκεινται σε πειθαρχικές κυρώσεις για την άσκηση μιας δυνατότητας, όπως είναι η υποβολή στο Δικαστήριο αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως ή η επιλογή τους να αναμείνουν την απάντηση στην αίτηση αυτή, πριν αποφανθούν επί της ουσίας της διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί και η οποία ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητά τους (πρβλ. απόφαση της 5ης Ιουλίου 2016, Ognjanov, C-614/14, EU:C:2016:514, σκέψεις 17 και 25 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 48 Επομένως, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 267 ΣΛΕΕ και το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση, όπως αυτή ερμηνεύεται από τη νομολογία, που έχει ως συνέπεια να υποχρεούται το εθνικό δικαστήριο να αποφανθεί επί της νομιμότητας αποφάσεως περί προσωρινής κρατήσεως, χωρίς να έχει τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο ή να αναμείνει την απάντησή του.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

- 49 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 4 της οδηγίας 2016/343, σε συνδυασμό με την αιτιολογική της σκέψη 16, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι οι απαιτήσεις που απορρέουν από το τεκμήριο αθωότητας επιβάλλουν στο αρμόδιο δικαστήριο, όταν εξετάζει τις εύλογες υπόνοιες περί του ότι ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος διέπραξε την προσαπτόμενη σε αυτόν αξιόποινη πράξη, προκειμένου να αποφανθεί επί της νομιμότητας αποφάσεως περί προσωρινής κρατήσεως, να προβαίνει σε στάθμιση των ενοχοποιητικών και των απαλλακτικών αποδεικτικών στοιχείων που έχουν προσκομισθεί ενώπιόν του και να αιτιολογεί την απόφασή του όχι μόνον παραθέτοντας τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη, αλλά και αποφαινόμενο επί των αντιρρήσεων του συνηγόρου του εν λόγω προσώπου.
- 50 Μολονότι το αιτούν δικαστήριο γνωρίζει τη δοθείσα από το Δικαστήριο ερμηνεία με την απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2018, E. Milev (C-310/18 PPU, EU:C:2018:732), καθόσον παραπέμπει ρητώς σε αυτήν, το εν λόγω δικαστήριο εκτιμά ότι οι διευκρινίσεις του Δικαστηρίου δεν απαντούν πλήρως στα ερωτήματά του.
- 51 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, στην απόφαση εκείνη, το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 3 και το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/343 έχουν την έννοια ότι δεν αντιτίθενται στη λήψη προκαταρκτικών αποφάσεων δικονομικής φύσεως, όπως η απόφαση περί διατηρήσεως μέτρου προσωρινής κρατήσεως που λαμβάνεται από δικαστική αρχή, οι οποίες βασίζονται σε υπόνοιες ή ενοχοποιητικά αποδεικτικά στοιχεία, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω αποφάσεις δεν αναφέρονται στο πρόσωπο που κρατείται ως εάν ήταν ένοχο και ότι, αντιθέτως, η εν λόγω οδηγία δεν ρυθμίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατό να ληφθεί απόφαση περί προσωρινής κρατήσεως.
- 52 Το ερώτημα του αιτούντος δικαστηρίου εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της εννοίας της «ευλόγου υπονομίας» του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της ΕΣΔΑ και φαίνεται να γεννάται ιδίως από την τελευταία περίοδο της αιτιολογικής σκέψεως 16 της οδηγίας 2016/343, κατά την οποία, «[π]ριν λάβει προκαταρκτική απόφαση, η αρμόδια αρχή ενδεχομένως να οφείλει να διαπιστώσει πρώτα ότι υφίστανται επαρκή ενοχοποιητικά στοιχεία σε σχέση με τον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο τα οποία να δικαιολογούν την απόφαση, η οποία μπορεί και να περιέχει αναφορά στα εν λόγω στοιχεία».

- 53 Εν προκειμένω, η αιτιολογική σκέψη 16 της οδηγίας 2016/343 αντιστοιχεί στο άρθρο της 4, καθόσον η πρώτη αποσκοπεί στη διευκρίνιση των σκοπών του δεύτερου, με αποτέλεσμα η τελευταία περίοδος της αιτιολογικής σκέψεως 16 να πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της αιτιολογικής αυτής σκέψεως στο σύνολό της και του άρθρου 4 της εν λόγω οδηγίας.
- 54 Συναφώς, αφενός, το άρθρο 4 της οδηγίας 2016/343, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δημόσιες αναφορές στην ενοχή προσώπου», και η πρώτη, η δεύτερη, η τρίτη και η τέταρτη περίοδος της αιτιολογικής σκέψεως 16 της εν λόγω οδηγίας επικεντρώνονται στο ότι οι δημόσιες δηλώσεις δημοσίων αρχών, καθώς και οι δικαστικές αποφάσεις, με εξαίρεση τις αποφάσεις περί της ενοχής, δεν πρέπει να παρουσιάζουν τον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο ως ένοχο. Το άρθρο 4, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2016/343 διευκρινίζει εξάλλου ρητώς ότι η διάταξη αυτή «δεν θίγει [...] τις προκαταρκτικές αποφάσεις δικονομικής φύσης που λαμβάνονται από δικαστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές και βασίζονται σε υπόνοιες ή ενοχοποιητικά στοιχεία».
- 55 Αφετέρου, μολονότι η πρώτη και η δεύτερη περίοδος της αιτιολογικής σκέψεως 16 της οδηγίας 2016/343 απλώς υπενθυμίζουν την ανάγκη να διαφυλαχθεί το τεκμήριο αθωότητας κατά τις δημόσιες δηλώσεις, η τρίτη και η τέταρτη περίοδος της αιτιολογικής αυτής σκέψεως επαναλαμβάνουν ότι η αυτοσυγκράτηση στις δημόσιες δηλώσεις δεν θίγει τις πράξεις της εισαγγελικής αρχής ή τις προκαταρκτικές δικονομικές αποφάσεις, μεταξύ δε άλλων εκείνες που αφορούν την προσωρινή κράτηση.
- 56 Εξάλλου, το άρθρο 6 της οδηγίας 2016/343, το οποίο τιτλοφορείται «Βάρος της απόδειξης», ορίζει ρητώς, στην παράγραφό του 1, δεύτερη περίοδος, ότι η διάταξη αυτή ισχύει με την επιφύλαξη οποιασδήποτε υποχρεώσεως του δικαστή ή του αρμόδιου δικαστηρίου να αναζητούν «τόσο ενοχοποιητικά όσο και απαλλακτικά στοιχεία» και του δικαιώματος της υπερασπίσεως να προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- 57 Ως εκ τούτου, εάν, κατόπιν εξετάσεως των ενοχοποιητικών και των απαλλακτικών αποδεικτικών στοιχείων, ένα εθνικό δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ένα πρόσωπο διέπραξε τις πράξεις που του προσάπτονται και εκδώσει προκαταρκτική απόφαση με αυτό το περιεχόμενο, τούτο δεν ισοδυναμεί με την παρουσίαση του υπόπτου ή του κατηγορουμένου ως ενόχου για τις πράξεις αυτές, κατά την έννοια του άρθρου 4 της οδηγίας 2016/343.
- 58 Πράγματι, από το άρθρο 4, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, της οδηγίας αυτής προκύπτει ότι η διάταξη αυτή δεν θίγει τις προκαταρκτικές αποφάσεις δικονομικής φύσεως που λαμβάνονται από δικαστικές αρχές, η δε τέταρτη περίοδος της αιτιολογικής σκέψεως 16 της εν λόγω οδηγίας περιλαμβάνει, μεταξύ αυτών των προκαταρκτικών αποφάσεων, τις αποφάσεις προσωρινής κρατήσεως (πρβλ. απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2018, Milev, C-310/18 PPU, EU:C:2018:732, σκέψη 44).
- 59 Εν πάση περιπτώσει, υπενθυμίζεται ότι η οδηγία 2016/343 δεν μπορεί να ερμηνευθεί, λαμβανομένου υπόψη του ότι επιδιώκει ελάχιστο βαθμό εναρμονίσεως, ως ένα πλήρες και εξαντλητικό νομοθέτημα το οποίο αποσκοπεί στον καθορισμό του συνόλου των προϋποθέσεων για την έκδοση αποφάσεως περί προσωρινής κρατήσεως, είτε πρόκειται για τον τρόπο εξετάσεως των διαφόρων αποδεικτικών στοιχείων είτε για την έκταση της αιτιολογίας μιας τέτοιας αποφάσεως (απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2018, E. Milev, C-310/18 PPU, EU:C:2018:732, σκέψη 47).
- 60 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι τα άρθρα 4 και 6 της οδηγίας 2016/343, σε συνδυασμό με την αιτιολογική της σκέψη 16, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι οι απαιτήσεις που απορρέουν από το τεκμήριο αθωότητας δεν κωλύουν το αρμόδιο δικαστήριο, όταν εξετάζει τις εύλογες υπόνοιες περί του ότι ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος διέπραξε την προσαπτόμενη σε αυτόν αξιόποινη πράξη, προκειμένου να αποφανθεί επί της νομιμότητας αποφάσεως περί προσωρινής κρατήσεως, να προβαίνει σε στάθμιση των

ενοχοποιητικών και των απαλλακτικών αποδεικτικών στοιχείων που έχουν προσκομισθεί ενώπιόν του και να αιτιολογεί την απόφασή του όχι μόνον παραθέτοντας τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη, αλλά και αποφαινόμενο επί των αντιρρήσεων του συνηγόρου του εν λόγω προσώπου.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ⁶¹ Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 267 ΣΛΕΕ και το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση, όπως αυτή ερμηνεύεται από τη νομολογία, που έχει ως συνέπεια να υποχρεούται το εθνικό δικαστήριο να αποφανθεί επί της νομιμότητας αποφάσεως περί προσωρινής κρατήσεως, χωρίς να έχει τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο ή να αναμείνει την απάντησή του.
- 2) Τα άρθρα 4 και 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, σε συνδυασμό με την αιτιολογική της σκέψη 16, έχουν την έννοια ότι οι απαιτήσεις που απορρέουν από το τεκμήριο αθωότητας δεν κωλύουν το αρμόδιο δικαστήριο, όταν εξετάζει τις εύλογες υπόνοιες περί του ότι ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος διέπραξε την προσαπτόμενη σε αυτόν αξιόποινη πράξη, προκειμένου να αποφανθεί επί της νομιμότητας αποφάσεως περί προσωρινής κρατήσεως, να προβαίνει σε στάθμιση των ενοχοποιητικών και των απαλλακτικών αποδεικτικών στοιχείων που έχουν προσκομισθεί ενώπιόν του και να αιτιολογεί την απόφασή του όχι μόνον παραθέτοντας τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη, αλλά και αποφαινόμενο επί των αντιρρήσεων του συνηγόρου του εν λόγω προσώπου.

(υπογραφές)